אין נדר בתוך נדר קשי' תנן יש נדר בתוך נדר

ואין שבועה בתוך שבועה היכי דמי אילימא דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר דכוות'

גבי שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר

שבועה שלא אוכל ענבים אמאי לא חלה

שבועה על שבועה אלא היכי דמי דלא חלה שבועה על שבועה כגון ראמר שבועה שלא

אוכל תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל

תאנים דכוותה גבי נזירות היכי דמי דאמר

הריני נזיר היום הרִיני נזיר היום וקתני יש נדר

בתוך נדר קשיא לרב הונא אמר לך רב הונא

מתני' דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר

דכוותה גבי שבועה דאמר שלא אוכל תאנים

וחזר ואמר שבועה שלא אוכל תאנים וענבים

דלא חיילא והאמר ¢רבה משבועה שלא אוכל

תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל תאנים

וענבים ואכל תאנים והפריש קרבן וחזר ואכל

ענבים הויא להו ענבים חצי שיעור ואיז

מביאים קרבן על חצי שיעור אלמא היכא

דאמר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר

שבועה שלא אוכל תאנים וענבים ימיגו דחל

שבועה על ענבים חיילא נמי על תאנים רב

הונא לא סבירא ליה כרבה מיתיבי יימי שנזר

שתי נזירות מנה את הראשונה והפריש

קרבן ונשאל עליה יעלתה לו שניה

בראשונה היכי דמי אילימא דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר אמאי עלתה לו

שניה בראשונה הא איכא יומא יתירא אלא

פשיטא דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר היום

ל) שבוטות כת: וט"ש חות׳ ה) שכועה], 3) שכועות ל"ה שכועה], 3) שכועות כז: כח. תוספתא דנזיר . פ״ב.

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה הויא להו וכו׳ שיעור של שבועה: (ב) ד"ה אלמא וכו׳ לרב הונא הס"ד ואח"כ מה"ד רב הונא לא סבירא ליה הא דרבה:

מוסף רש"י שבועה שלא אוכל תאנים וענבים. יחד ניוס אחל (שבועות כח: וי"ווו לפי הנירחא וווח) מי שנזר שתי נזירות. סתס נזירות ל' יוס, מנה את הראשונה והפריש קרבן. לתגלחתו ונשאל לחכם על הראשונה, עלתה לו שניה במנין ש לשם ראשונה ואינו לשמור עוד נזירות שניה לשנות שתי מהיח מביח מהקרבן שהפריש מביח עליה כדמפרש טעמה לקמן מי גרם לשניה שלה מחלה להיות מנין הראשון שלה, ראשונה היתה מעכבתה, והרי אינה לראשונה, שסילקה ועקרה בשאלה זו ונמלא המנין למפרע של שניה (שבועות

פירוש הרא"ש

א"ל ר"ה מתני' דקאמר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר ודכוותה גבי שבועה דאמר שבועה שלא אובל תאנים וחזר שלא אוכל דואנים דווו ואמר פעם אחרת שלא אוכל תאנים וענבים. ולא אמרינן מגו דחיילא שבועה מננניק נוגר דנוייננו שבועים אענבים חיילא נמי אתאנים דבנזירות נמי אין איסור חל על איסור להתחייב ב׳ תר על נדקות להתוחיב כי אלא שיחולו זה אחר זה וזה לא שייך בשבועה דאם היתה חלה שבועה שניה היה מתחייב על אכילת תאנים וענבים ב' הלכך הואיל ואי אפשר שתחול שבועה שניה אלא א״כ עבר על הראשונה וכבר מושבע יעומד הוא על תאנים משבועה ראשונה לא חיילא כלל אפי׳ על הענבים: רבא שבועה והאמר ואמר שבועה שלא אוכל תאנים וענבים חיילא נמי אתאנים. כך כתובה הגי׳ במקלת ספרים שלא אוכל חאנים וחזר שלמ מוכל ממנים ומוכל ואמר שבועה שלא אוכל מאנים וענבים ואכל מאנים הפריש קרבן וחזר ואכל ענבים הויא להו ענבים חלי ואין נדר בתוך נדר כילד הריני נזיר היום הריני נזיר למחר יש נדר בתוך נדר וכו': דכווסה גבי שבועה. דאמר בדיבור שני מה שלא אמר בדבור ראשון מי איכא למ"ד שלא תחול שבועה על שבועה כהאי גוונא אלא היכי דמי וכו': אמר לך רב הונא מסני' כגון דאמר הריני נויר היום הריני נויר למחר. כדחמינה

אנא והיינו יש נדר בתוך נדר ודכוותה איירי בשבועה כגון דאמר שבועה וכו'. וקסבר רב הונא דכהאי גוונא לא חיילא שבועה על שבועה הא דאמר בשבועה שניה תאנים שמושבע מהן ומ"מ דומיא דנדר הוא שהוסיף בשניה ענבים: ומי לא חיילא שבועה על שבועה. בכה"ג: והאמר רבה וכו'. ואכל תאנים והפריש קרבן על שבועה ראשונה שעבר ואכל תאנים: וחזר ואכל ענבים. ולא תאנים: הויא להו ענבים. שאכל חלי שיעור (4) על שבועה שניה לפי שהוא נשבע בשבועה שניה על תאנים וענבים ועכשיו שלא אכל אלא ענבים לא ביטל אלא חצי שיעור והיינו חלי שבועה ואין מביא קרבן על חלי שיעור: אלמא. טעמא משום דלא אכל אלא חלי שיעור משום הכי פטור מקרבן הא אי אכל תאנים וענבים דאכל כוליה שיעור דשבועה חייב קרבן דמיגו דחלה שבועה על ענבים דהוי חידוש שלא נשבע עליהן עדיין חיילא נמי אתאנים אע"פ שכבר מושבע מהן וקשה לרב הונא (ט: לא סבירא ליה. לרב הונא הא דרבה וליכא למירמא ליה מיניה: והפריש קרבן. וקודם שהפרישו נשאל על מירות ראשונה שכבר נדר ואמרו ליה שבטעות נדר ושלא לצורך היה נדר אותם שלשים: עלתה לו. אותה מירות שכבר נדר בשניה שעדיין חייב ומקריב הקרבן על מירות השניה ביום שהשלים נזירות ראשונה: הא איכא יומא יחירא. דהריני נזיר למחר דהאמר

אותו יום דנזירות שניה אינו חל אלא ותיובתא שבועה ועל כרחך בששתי שבועות חלות על דבר אחד מתוקמה דכוותה לאחר שלשים דהיינו לאחר נזירות ראשונה ואמאי עלתה לו שניה בראשונה ויהא נפטר מנזירות שניה קודם שיבא יום שלשים ואחד והא נדר להיות נזיר ביום שלשים וא׳ דהיינו למחר אלא כגון וכו׳: וחיודחה

שלשים יום קאמר והוה ליה כאילו אמר הריני נזיר היום ומחר שאף כאן כ"ט יום מנדר השני מעורבין בזמן הנדר ראשון ואע"פ שאותן כ"ט ימים אינן חלין כלל מחמת נדרו שני מ"מ בהאי לישנא חייל נדריה לענין שיהא יום שלשים וא' סוף שלשים יום של וזירות שניה שהרי הוא כך נדר נמצא שעל כ"ע ימים מנזירות ראשונה חלה נזירות שניה לענין שתהא יום שלשים ואחד לנזירותו אלא לפי שאין נזירות פחותה משלשים יום זריך למנות עוד לתשלום שלשים בשביל נדר שני ודכוותה גבי שבועות כי אמר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר שלא אוכל תאנים וענבים לא חיילא שבועה בתרייתא על תאנים כלל דלית ליה לרב הונא שתחול שבועה על שבועה אפילו בכולל. ועדיין אין דעתי נוחה בזה דמ"מ כי היכי דשבועה שניה אינה חלה על תאנים מפני שכבר נשבע עליהם כך נזירות שניה אינה חלה בעשרים ותשעה יום ראשונים מפני שכבר נזר בהם לפיכך אני אומר דכי אמרינן וחזר ואמר שבועה שלא אוכל תאנים וענבים הכי קאמר שלא אוכל אותם כאחת ובכי האי גוונא נמי מתפרש האי לישלא בס"פ שבועות שתים בתרא ושבועות כה:ן. ואמר רבה דמגו דחיילא שבועה על ענבים חיילא נמי אתאנים ונפקא מינה שאם אכל תאנים וענבים בהעלם שבועה ראשונה והתרו בו משום שניה לוקה. ואמרינן דרב הונא לא סבירא ליה דרבה דבכי האי גוונא סבירא ליה לרב הונא דלא חיילא שבועה שניה כלל דכיון דאתאנים לא חיילא אין לה מקום כלל שהוא על שניהם יחד נשבע ולא על ענבים בלבד ובנדרים נמי אילו היה דינן כשבועות היה לנו לומר דכיון דאכ"ט יום לא חיילא מירות שניה ביום שלשים נמי לא חיילא שהרי כשאמר הריני נזיר למחר לשלשים יום כאחד נחכוון ולא ליום שלשים בפני עצמו והוו להו כ"ע יום כתאנים ויום שלשים כענבים: אלא פשיטא דאמר הריני נויר היום הריני נויר היום וחיובחיה דרב הונא. כלותר חיילי שתי נזירות כי האי גוונא דאי לא מה עלתה לו שניה בראשונה הרי לא חלה שניה כלל. ואם תאמר ומאי קושיא נהי דאילו לא נשאל על הראשונה לא חיילא שניה וכדרב הונא כי מתשיל עלה משכחת רווחא וחיילא וכדאמר רבא לקמן נית.] דאף על גב דאין שבועה חל על

ישנה בפ"ג דשבועות ושפיר דייק מינה טעמא דהפריש קרבן דעתה חלקיה ההפרשה בין ארולת תאונים לארילת ענדים ולא מלטרפי יחד לעבור על שבועה השניה הא לא הפריש קרבן מיחייב שנים אחת על שבועה ראשונה ואחת על שבועה שניה ומיהו ג'י ראשונה נמי ישנה בההוא פרקא אחר רבא לתאן דאית ליה איסור כולל אחר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואחר שבועה שלא אוכל תאנים וענדים מגו דקויילא אענדים חיילא נמי אתאנים: והפריש קרבן ונשאל עליה. דמסקינן כפ"ג דשבועות ואפי גלח והפריש קרכן מלי לאיסולי: הא איבא יוטא יהרדא. ולישנא דעלתה לו שניה משמע דנפטר לגמרי מטירות שניה: עלתה לו שניה בראשונה. לפי שהחכם עוקר הנדר מעיקרו הלכך אול ליה נדרא קמא וחיילא טירות שניה ובמנין ראשון עלתה לו טירות שניה:

לאקשויי לפלוג וליתני בדידה אלא הכי מקשינן לרב הוגא היכי פסק תנא ותנא יש נדר בתוך נדר דמשמע בכל ענין הוה ליה לפרושי מילתיה כי היכי דלא ניטעי ביה ובתר הכי ליתני מאי דחמיר כהאי גוונא נדר משבועה והא מילתא קשיא לרב הונא אבל לשמואל לא קשיא

> נדר בתוך נדר מאי אמרת מ"מ בקונם עלי ככר זה קונם עלי ככר זה אין נדר בתוך נדר והא כי האי גוונא ליכא למטעי במאי דתנא תנא דנזירות קתני ולא קונמות ואדרבה מדנקיט מילתיה במירות ולא בקונם אשמעי' דבקונמות אין נדר בתוך נדר: סנן יש נדר בתוך נדר וכו'. היכי דמי אילימא דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר ודכוותה גבי שבועה אמר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל ענבים אמאי לא חיילא שבועה על שבועה יש לומר דהאי דמדמה לה מקשה לאומר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל ענבים וכי מפרקינן מדמינן לה לשבועה שלא אוכל תאנים וענבים בהא נחתינן . וסלקינן דמקשה אזיל בתר דינא ומתרך בתר לישנא והכי מקשי ודאי כי אמרת בהריני נזיר היום הריני נזיר למחר דנזירות חלה על נזירות היינו משום דכי אמר הריני נזיר היום קבל עליו שלשים יום הראשונים וכי אתר הריני מיר למחר קבל עליו שלשים ואחד ולפי שאין מירות פחותה משלשים יום לריך למנות שלשים אחרים נמצא שאין נדרו שני משותף עם נדר ראשון כלל אלא כל חד וחד קחי באפי נפשיה וכיון שכן דכוותה גבי שבועה נמי לא משכחת לה אלא באומר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל ענבים וכי האי גוונא אפי׳ בשבועות נמי חלה שבועה על שבועה אלא ודאי מדתנן בשבועות דאין שבועה בתוך

בנדרים קתני יש נדר בתוך נדר וקשיא לרב הונא. ומפרקינן אמר לך רב הונא מתני׳ דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר כלומר לא תיזיל בתר דינא אלא זיל בתר לישנא דכי אמר הריני נזיר למחר ממחר ועד

כלל דהא לדידיה בנזירות בכל ענין יש

מ״ת חיילה שפיר שבועה שניה על חאנים לענין דמלטרפו בהדי עובים לחייב משום שבועה שניה דשבועה שניה לא הויא כ״א משחיהם יחד כדפירשתי ולא מיבעיא אם אכל מאוים וחזו ואכל מאנים ועובים דחייב משבועה שניה כדפירשתי אלא אפילו לא אכל כ״א עובים אח מאנים שאל בראשונה ולא אכל מאנים באכילה שניה אפ״ה חייב שחים דמלטרפי הגך מאנים דאכל בראשונה עם אותם עובים לחייב קרבן שני משום שבועה שניה אע״ג דכבר מחויב הוא על אותם מאנים קרבן בפני עלמו אפיי הכי מלטרפי שפיר עם עובים כיון דלא הפריש עליה קרבן וחדע דמדקאמר הפריש קרבן וכו' משמע הא לא הפריש קרבן מחייב קרבן שני משום אכילה גב דלא חזר ואכל מאנים עם עובים בשניה שכך משמע אבל השתא במפריש קרבן משמע דלא מחייב קרבן שני משום אכילה שניה משום דלא מלטרפין אכילה ראשונה מאנים עם עובים דבוניה להתחייב שבועה שניה משום לא הלבר ביר ה

קרבן בין שתי אפילות והפרשה מחלקת ומיהו קרבן חד מחייב אחאינים משום שבועה ראשונה אבל אין לפרש וחזר ואכל חאנים וענבים דאמר לא כזית חאנים לבד ולא כזית ענבים לבד והא דקאמר בסמוך דחיילא אענבים וכו' מטעם איסור כולל קאמר וכי ההיא דרבה בפרק שלישי דשבועות ודף כח:) אמר שבועה שלא אוכל חאנים וחזר [ואמר שבועה שלא אוכל תאמר שבועה שלא אוכל חאנים וחדר במחל האים המחלים אין לפרש כזי היא דרבה בפרק שלישי דשבועות ודף כח:) אמר שבועה שלא אוכל חאנים לבד והיכי קרי ליה חלי שיעור ואין לפרש נמי דחזר תאנים וענבים מגו דחיילא וכו' דמיירי נמי באיסור כולל כדפרישית מדמייתי לה גבי כולל דברים המוחרים עם דברים האסורים אין לפרש כז דאם כן הוא להו ענבים שיעור שלם וחייב נמי באיסור להוא לפרש נמי דחזר ואכל תאנים וענגים אפילו כזית משניהם דהיינו חלי זית מכל אחד דאם כן לא היינו לריכין לטעמא דבסמוך מגו דחיילא אענגים וכיר דחיפה אפילו הוא משניה אחרונה דמשפושה ראשונה לא מחייב אחאנים כ"א אכדית משום דבר מחשום משני בירות היום ומחר דכווחיה הכא דאמר שבועה שלא אוכל מאנים וענבים מה מדמה זה לזה בשבועה דין הוא שלא דסמת כזית והששה בשבועה דין הוא שלא שלא הבצועה דין הוא שלא היה שומה חייב מ"מ לענין חיילות אינו חל לבדו יהא חייב של אחם דהא אפיי בשבועה שניה אינו חייב כי אם ש"י לירוף דתאנים ומתאנים הוא כבר מושבע אבל בנזיר [אם אמר] היום ומתר אם יהיה שומה חייב ויהל מיי מייב וי"ל נהי נמי דאם היה שומה חייב כי אם ש"י לירוף דתאנים ומתאנים הוא כבר מושבע אבל בנזיר [אם אמר] היום ומתר אם יהיה שומה חייב וי"ל נהי נמי דאם היה שומה חייב כי אם ש"י לירוף דתאנים הוא לברו דנזירות אינו מיום אחד ואם כן הוא לצירוף האחרים דמהשלשים יום ראשונים כבר הוא מושבע ועומד: ביתיבי בי שנזר שתי גזירות. בכת אחת:

תוספות

נזירות הלכה י:

לב א מיי׳ פ״ד מהל׳

שבועות הלכה יד: לג ב מייי שם הלכה יא טוש"ע י"ד סימן רלח

סעיף ו: ג מיי׳ פ״ג מהלכ׳

אילימא (ראמר הריני היום] בזיר ולמחר דכוותה גבי שבועי דאמר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל ענבים האי ודאי חיילא שבועה כיון שהזכיר ענבים לבדם אלא היכי דמי ענכים נפנם מנח היכי דנרי כגון דאמר שבועה שלא אוכל תאנים וכו': אמר לך רב הונא מתני' דאמר רב הוגא מתנוי ראמר היום ולמחר דכוותה גבי שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל תאנים שכועה טבועון טיא אובי תאנים וענבים. והוי שפיר דכוותה סיפא דגרסיי כדפרישיי ול"ינ דהיכי קאמר מעיקרא אילימא דאמר היום דכוותה גבי שבועה דאמר מאנים וחזר ואמר ענבים האי לאו דכוומה הוא דגבי נזיר למחר שייך כהיום דהא לא מוסיף אלא איסור יתירה אבל ענבים לא שייכי כלל לוכני עוצפים לח שייפי כננ בתאנים שאמר תחלה לכ"נ לר"ת לעיל הכי גרסינן אילימא דקאמר היום דכוותה גבי שבועה דאמר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר שבועה שלא אוכל ענבים ותאנים אמאי לא חיילא פי׳ הא ודאי חיילא כמו שאמר רבה בסמוך למו שמונו לכם כטמון דהשתא סבירא ליה כוותיה דרבה אלא דאמר תאנים וכו' כמו לאידך גירסא אמר לך רב הונא לעולם דאמר היום ומחר דכוותה גבי שבועות דלא חיילא כה"ג כלומר כה"ג דאמר כבר דהיינו כי אמר תאנים יוענבים דכיון שהוא לרין וענבים דכיון שהוא לרין ללירוף תאנים שכבר והשתא ניחא ולפי שהוכיר כבר למעלה לא הולרך לחזור ולשנותו כאן: והאמר רבה האומר שבועה שלא אוכל תאנים וחזר ואמר אוכל האנים ווווי ואכוו שבועה שלא אוכל תאנים וענבים ועבר ואכל תאנים והפריש קרבן וחור ואכל ענכים הוו להו ענכים חצי שיעורא. אור"י דמיירי שאמר שלא אוכל תאנים וענבים ביחד כזית מכל חד וחד והשתח שבועה שניה מנבים לבד אלא על כזים ענבים נבל חנח על כויתו מכל חד וחד להכי קרי ענבים חלי שיעורא והא דקאמר בסמוך מכ"מ חיילא וכו' ה"פ אע"פ שכבר מושבע הוא על חאנים בשבונוה ראשונה